

Denetçi Deneyimi ve Denetim Kalitesi Literatürünün Entelektüel Yapısı: Bibliyometrik Bir Analizi

The Intellectual Structure of the Auditor Experience and Audit Quality Literature: A Bibliometric Analysis

İlkay Ejder ERTURAN

Geliş: 14.08.2026 | Kabul: 27.09.2026

Öz: Bu çalışmanın amacı, denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürünün entelektüel yapısını bibliyometrik yöntemler aracılığıyla incelemektir. Bu kapsamda Web of Science Core Collection veri tabanında “auditor experience”, “audit experience”, “auditor expertise”, “audit expertise” ve “audit quality” anahtar kelimeleri kullanılarak yapılan tarama sonucunda 1994–2026 dönemini kapsayan 63 akademik çalışma analiz edilmiştir. Çalışmada yayın ve atıf eğilimleri, anahtar kelime frekansları, eş-oluşum ağları ve uluslararası iş birliği yapıları değerlendirilmiştir. Bulgular, literatürün özellikle 2018 sonrası dönemde belirgin bir büyüme gösterdiğini ortaya koymaktadır. Anahtar kelime analizleri literatürün denetim kalitesinin belirleyicileri, finansal raporlama, kâr yönetimi, denetçi uzmanlığı ve bağımsızlık temaları etrafında yoğunlaştığını göstermektedir. Ülkeler arası iş birliği analizleri ise bilgi üretiminin büyük ölçüde ABD merkezli bir ağ yapısı içinde şekillendiğini ortaya koymaktadır. Çalışma, literatürün entelektüel yapısını ortaya koyarak gelecekteki araştırmalar için yönelim alanları sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Denetçi Deneyimi, Denetim Kalitesi, Bibliyometrik Analiz, Anahtar Kelime Ağı, Akademik İş Birliği.

Abstract: This study aims to examine the intellectual structure of the auditor experience and audit quality literature using bibliometric methods. A total of 63 academic publications published between 1994 and 2026 were analyzed based on a search conducted in the Web of Science Core Collection database using the keywords “auditor experience,” “audit experience,” “auditor expertise,” “audit expertise,” and “audit quality.” The study evaluates publication and citation trends, keyword frequencies, co-occurrence networks, and international collaboration structures. The findings reveal a significant growth in the literature, particularly after 2018. Keyword analyses indicate that the literature mainly focuses on the determinants of audit quality, financial reporting, earnings management, auditor expertise, and independence. International collaboration analysis shows that knowledge production is largely shaped within a U.S.-centered research network. Overall, the study provides a comprehensive overview of the intellectual structure of the field and identifies potential directions for future research.

Keywords: Auditor Experience, Audit Quality, Bibliometric Analysis, Keyword Network, Academic Collaboration.

✉ Dr. Öğr. Üyesi, Düzce Üniversitesi

Türkiye | ilkayerturan@yahoo.com

Citation: Erturan, İ. E. (2026). Denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürünün entelektüel yapısı: Bibliyometrik bir analizi. *Kesit Akademi Dergisi*, 12 (48), 425-457.

Bu makale İntihal.net tarafından taranmıştır. This article was checked by İntihal.net. Bu makale Creative Commons lisansı altındadır. This article is under the Creative Commons license.

Giriş

Küresel finansal krizler, muhasebe skandalları ve düzenleyici reformlar, denetim kalitesinin belirleyicilerinin daha kapsamlı ve derinlemesine incelenmesini gerekli kılmıştır. Denetçinin finansal tablolardaki önemli yanlışlıkları tespit edebilme kapasitesi, sahip olduğu mesleki bilgi, deneyim ve gösterdiği mesleki özen ile doğrudan ilişkilidir. Buna karşılık tespit edilen yanlışlıkların raporlanması ise dürüstlük, tarafsızlık ve mesleki şüphecilik gibi etik ilkelerle, başka bir ifadeyle denetçi bağımsızlığı ile bağlantılıdır. Bu çerçevede denetim kalitesi hem teknik yeterlilik hem de bağımsızlık unsurlarının birlikte değerlendirilmesini gerektiren çok boyutlu bir kavramdır. Knechel (2016), denetim kalitesinin iki temel bileşenden oluştuğunu belirtmektedir: *mesleki yeterlik (uzmanlık) ve bağımsızlıktır* (Knechel, 2016: 215).

Denetim kalitesini etkileyen temel faktörlerden biri denetçi deneyimidir. İnsan sermayesi teorisi ve uzmanlık yaklaşımı, bireysel bilgi birikimi ve deneyimin karar kalitesi üzerindeki belirleyici rolünü vurgulamaktadır. Denetçi deneyimi; mesleki bilgi birikimi, sektörel uzmanlık, görev süresi ve uygulamaya dayalı öğrenme süreçleri aracılığıyla denetim performansını şekillendirmektedir. Deneyimin karmaşık muhasebe tahminlerinin değerlendirilmesi, hata ve usulsüzlüklerin tespiti ve profesyonel yargının etkin kullanımı üzerinde önemli etkileri olduğu belirtilmektedir (Bonner vd., 1990; Libby vd., 1990). Ampirik bulgular, deneyim düzeyindeki artışın hata tespit performansını geliştirdiğini (Bedard vd., 1991) ve denetim kalitesine ilişkin çıktıları olumlu yönde etkilediğini göstermektedir (Gul vd., 2013).

Bununla birlikte, denetçi deneyimi ile denetim kalitesi arasındaki ilişkiye yönelik çalışmaların artmasına rağmen, bu literatürün entelektüel yapısı, tematik evrimi ve bilgi üretim ağları sistematik biçimde analiz edilmemiştir. Mevcut çalışmalar büyük ölçüde belirli değişkenler arasındaki nedensel ilişkileri test etmeye odaklanmakta; alanın zaman içerisindeki gelişim süreci, kavramsal yoğunlaşma alanları ve uluslararası iş birliği dinamikleri bütüncül bir perspektifle ele alınmamaktadır (DeFond vd., 2014). Bu durum, literatürün gelişim aşamalarının net biçimde anlaşılmasını ve gelecekteki araştırmaların stratejik konumlandırılmasını zorlaştırmaktadır.

Son yıllarda bibliyometrik analizler, araştırma alanlarının entelektüel yapısını ve gelişim dinamiklerini incelemede güçlü bir yöntem olarak kullanılmaktadır (Aria vd., 2017; Donthu vd., 2021; Zupic vd., 2015). Bibliyometrik yaklaşımlar; yayın ve atıf eğilimlerini, anahtar kelime kümelenmelerini, tematik yoğunlaşmaları ve iş birliği ağlarını analiz ederek bir literatürün yapısal özelliklerini ortaya koymaktadır. Ancak denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürünü bu kapsamda sistematik biçimde haritalandıran çalışmalar oldukça sınırlıdır.

Denetim kalitesi literatürü, son yıllarda yalnızca denetim firmalarının kurumsal özellikleriyle değil, aynı zamanda denetçilerin bireysel özellikleriyle de açıklanmaya başlanmıştır. Özellikle denetçi deneyimi ve uzmanlığı, denetim kalitesinin önemli belirleyicileri arasında gösterilmektedir. Francis (2011), denetim kalitesinin çok katmanlı bir yapı olduğunu ve bireysel denetçi özelliklerinin bu yapının temel bileşenlerinden biri olduğunu vurgulamaktadır. Benzer şekilde Knechel ve arkadaşları (2013) denetim kalitesinin yalnızca denetim çıktılarıyla değil; denetim süreci, denetçi yetkinliği ve kurumsal denetim ortamı ile değerlendirilmesi gerektiğini belirtmektedir. Bu yaklaşım, denetim kalitesinin insan sermayesi ve uzmanlık perspektifinden ele alınmasının önemini ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda çalışmanın temel amacı, denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürünün entelektüel yapısını bibliyometrik yöntemler aracılığıyla analiz ederek alanın zamansal gelişimini, tematik dönüşümünü ve küresel iş birliği yapısını ortaya koymaktır. Bu çalışma literatüre üç temel açıdan katkı sağlamaktadır. İlk olarak, denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürünün entelektüel yapısı bibliyometrik yöntemler kullanılarak sistematik biçimde haritalandırılmaktadır. İkinci olarak, alanın zamansal gelişim süreci analiz edilerek literatürün ortaya çıkış, genişleme ve olgunlaşma aşamaları ampirik bulgularla ortaya konulmaktadır. Üçüncü olarak ise uluslararası akademik iş birliği ağları incelenerek bilgi üretiminin coğrafi dağılımına ilişkin yapısal bir değerlendirme sunulmaktadır. Bu yönleriyle çalışma, denetçi deneyimi literatürünün yalnızca ampirik bulgularını değil, aynı zamanda araştırma alanının bilgi üretim dinamiklerini ortaya koyan bütüncül bir çerçeve sunmaktadır. Bu doğrultuda çalışma aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aramaktadır:

▪ **RQ1:** Denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürü yayın ve atıf eğilimleri açısından nasıl bir gelişim göstermiştir?

▪ **RQ2:** Literatürde baskın temalar ve kavramsal kümelenmeler nelerdir?

▪ **RQ3:** Anahtar araştırma konuları zaman içerisinde nasıl evrilmiştir?

▪ **RQ4:** Bu literatürde uluslararası akademik iş birliği yapısı nasıl şekillenmiştir?

Bu çalışma üç açıdan katkı sunmaktadır. İlk olarak, alanın entelektüel çekirdeğini ve tematik kümelenmelerini sistematik biçimde ortaya koymaktadır. İkinci olarak, literatürün zamansal evrimini analiz ederek araştırma alanının gelişim aşamalarını ve olgunlaşma sürecini ampirik olarak göstermektedir. Üçüncü olarak, uluslararası iş birliği ağlarını inceleyerek bilgi üretiminin coğrafi dağılımına ilişkin yapısal bir değerlendirme sunmaktadır. Böylece çalışma, denetçi deneyimi literatürünün yalnızca ampirik

sonuçlarını değil, aynı zamanda bilgi üretim yapısını ve araştırma alanının konumunu analiz eden bütüncül bir çerçeve sunmaktadır.

1. LİTERATÜR TARAMASI

1.1. Denetim Kalitesi Kavramı ve Kuramsal Temelleri

Türkiye’de denetim kalitesi, genellikle üç temel unsur çerçevesinde açıklanmaktadır:

- *Bağımsızlık*: Denetçinin denetlediği işletmeden ekonomik, sosyal veya yönetsel açıdan etkilenmemesi gerekir. Eğer denetçi yönetim baskısı altında kalırsa, tespit ettiği hataları raporlamayabilir. Bu nedenle bağımsızlık, kaliteli denetimin temel şartı olarak görülmektedir (Bozkurt, 2018: 45).

- *Mesleki Yeterlilik*: Denetçinin teknik bilgiye, deneyime ve uzmanlığa sahip olması gerekir. Finansal tabloları analiz edebilme, riskleri değerlendirebilme ve yeterli kanıt toplayabilme kapasitesi kaliteyi belirler. Güredin (2017)’e göre denetçi, yeterli ve uygun denetim kanıtı toplamak zorundadır; aksi halde sağlanan güvence zayıf olur (Güredin, 2017:32).

- *Denetim Standartlarına Uygunluk*: Denetimin Türkiye Denetim Standartlarına (TDS) ve ilgili mevzuata uygun yürütülmesi gerekir. Standartlara uygunluk, denetimin sistematik ve güvenilir şekilde yapılmasını sağlar. Bu da kaliteyi artırır.

Bağımsızlık ve etik ilkelere uyum, kaliteli denetimin temel koşulu olarak değerlendirilmektedir (Selimoğlu vd., 2014: 118). Ayrıca denetim kalitesinin kurumsal güveni artırıcı bir unsur olduğu ve kamu yararının korunmasıyla doğrudan ilişkili bulunduğu da vurgulanmaktadır (Kaval, 2008: 27). Denetim kalitesi, muhasebe ve denetim literatüründe uzun süredir üzerinde durulan temel kavramlardan biridir.

DeAngelo (1981), denetim kalitesini denetçinin finansal tablolardaki önemli yanlışlıkları tespit etme ve bu yanlışlıkları raporlama olasılığı olarak tanımlamaktadır. Bu tanım iki temel bileşene dayanmaktadır: teknik yeterlilik ve bağımsızlık. Teknik yeterlilik, denetçinin muhasebe standartları ve denetim teknikleri konusundaki bilgi ve becerilerini ifade ederken; bağımsızlık, tespit edilen yanlışlıkların tarafsız ve objektif biçimde raporlanmasını sağlamaktadır. Dolayısıyla yüksek denetim kalitesi hem güçlü mesleki uzmanlık hem de bağımsız bir denetim sürecinin birlikte varlığını gerektirmektedir.

Denetim kalitesi ile ilgili çalışmalar yapan William Robert Knechel'in **2009 ve 2016 yıllarındaki çalışmaları içerik ve vurgu açısından farklıdır**, ancak birbirini tamamlayan bir gelişim göstermektedir.

Knechel (2016), denetim kalitesinin iki temel bileşenden oluştuğunu belirtmektedir: mesleki yeterlilik ve bağımsızlık. Mesleki yeterlilik, denetçinin finansal tablolardaki önemli yanlışlıkları tespit edebilme kapasitesini ifade ederken; bağımsızlık, bu yanlışlıkların tarafsız ve objektif biçimde raporlanmasını sağlamaktadır. Bu nedenle denetim kalitesi, denetçinin teknik bilgi ve deneyimi ile etik ilkelere bağlılığının birlikte değerlendirilmesini gerektiren çok boyutlu bir kavram olarak ele alınmaktadır.

Palmrose (1988), denetim kalitesini sağlanan güvence düzeyi üzerinden açıklamaktadır. Bu yaklaşıma göre denetim kalitesi, finansal tabloların önemli bir yanlışlık içermediğine dair sağlanan makul güvenin derecesi ile ilişkilidir. Denetim sürecinde yeterli ve uygun denetim kanıtı toplanması, risklerin doğru değerlendirilmesi ve denetim prosedürlerinin etkin biçimde uygulanması, bu güvence düzeyinin artmasını sağlayarak denetim kalitesini yükseltmektedir.

Francis (2004), denetim kalitesini doğrudan tanımlamak yerine denetim başarısızlığı kavramı üzerinden ele almaktadır. Bu yaklaşıma göre denetim başarısızlıklarının artması denetim kalitesinin düşük olduğuna işaret ederken, başarısızlıkların azalması daha yüksek bir denetim kalitesine işaret etmektedir. Denetçilere karşı açılan davalar, düzenleyici yaptırımlar ve finansal tablo hataları gibi göstergeler, denetim kalitesinin dolaylı ölçütleri olarak değerlendirilmektedir.

Benzer biçimde Knechel ve arkadaşları (2013), denetim kalitesinin değerlendirilmesinde denetim girdileri, denetim süreci ve denetim çıktılarının birlikte ele alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu yaklaşım, denetçi deneyimi ve uzmanlığı gibi insan sermayesi unsurlarının denetim kalitesinin önemli belirleyicileri arasında yer aldığını ortaya koymaktadır.

Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu tarafından geliştirilen Denetim Kalitesi Çerçevesi de benzer bir perspektif sunmaktadır. IAASB (2014) denetim kalitesini; denetim firmalarının kültürü, etik değerler, denetçi bilgi ve deneyimi, denetim sürecinin etkinliği ve paydaşlarla iletişim gibi unsurların etkileşimi sonucunda ortaya çıkan çok boyutlu bir kavram olarak tanımlamaktadır.

Bir başka çalışmada Joseph V. Carcello ve arkadaşları (2002) denetim kalitesini, yapılan denetim çalışmasının kapsamı ve yoğunluğu ile ilişkilendirmişlerdir. Bu yaklaşıma göre yüksek denetim kalitesi, daha fazla denetim prosedürü uygulanması, daha ayrıntılı testler yapılması, daha fazla ve daha güçlü denetim kanıtı toplanması, denetim

sürecine daha fazla zaman ve kaynak ayrılması sonucunda elde edilen **daha yüksek güvence düzeyi** anlamına gelir.

Denetimde güvence, toplanan kanıtın kalitesi ve miktarıyla doğru orantılıdır. Eğer denetçi sınırlı test yaparsa daha düşük güvence sağlar; kapsamlı inceleme yapılması ise daha yüksek güvence düzeyi sağlar. Dolayısıyla bu görüşe göre kalite, denetimin derinliği ve yoğunluğu ile artar.

Carcello ve arkadaşlarına göre kaliteli bir denetim, daha çok emek, daha fazla prosedür ve daha kapsamlı çalışma gerektirir. Bu ek çaba, finansal tablolar hakkında daha güçlü ve güvenilir bir güvence sağlar. Bu yaklaşımda denetim kalitesi, doğrudan **denetim çabası ve kapsamı** ile ilişkilendirilmektedir.

Jere R. Francis (2004) denetim kalitesini doğrudan tanımlamak yerine, onu **denetim başarısızlığı** üzerinden açıklamaktadır. Francis'e göre denetim kalitesi ile denetim başarısızlığı arasında ters yönlü bir ilişki vardır:

- *Denetim başarısızlığı arttıkça → Denetim kalitesi düşer.*
- *Denetim başarısızlığı azaldıkça → Denetim kalitesi yükselir.*

Kaliteyi anlamak için başarısızlık göstergelerine bakmak gerekir. Francis'e göre aşağıdaki durumlar denetim başarısızlığının açık işaretleri olabilir:

- Denetçilere karşı açılan davalar
- Denetlenen şirketlerin iflas etmesi
- Düzenleyici kurumların yaptırımları
- Şirketlerde yoğun kâr yönetimi uygulamaları

Bu tür olaylar, denetçinin önemli hataları tespit edemediğini ya da raporlamadığını gösterebilir. Francis'in yaklaşımı özetle, denetim kalitesi doğrudan gözlemlenemez, ancak başarısızlık olayları üzerinden dolaylı olarak değerlendirilebilir. Ancak bu göstergeler seyrek gerçekleştiği için, denetim kalitesini ölçmede tek başına yeterli ve kesin bir ölçüt değildir.

DeFond ve Zhang (2014), denetim kalitesini finansal raporların doğruluğu ve güvenilirliği üzerinden değerlendirmektedir. Yazarlara göre yüksek kaliteli denetim, finansal tabloların işletmenin gerçek ekonomik durumunu doğru ve şeffaf biçimde yansıtmasına katkı sağlamaktadır. Bu nedenle denetim kalitesini ölçmek için kâr yönetimi düzeyi, tahakkuk kalitesi, finansal tablo düzeltmeleri, denetçi görüşü ve denetim ücretleri gibi dolaylı göstergeler kullanılmaktadır.

Gul, Lynn ve Tsui (2002); Chan ve Wong (2002); Behn, Choi ve Kang (2008); ayrıca Chang, Dasgupta ve Hilary (2009) denetim kalitesini finansal raporların niteliği üzerinden açıklamıştır. Bu çalışmalarda denetim kalitesi, denetim sürecinden ziyade finansal tablo sonuçları üzerinden değerlendirilmektedir. Bu araştırmalara göre; raporlanan kârın kalitesi yüksekse, finansal tablolar gerçeğe uygun ve güvenilir ise, kâr yönetimi uygulamaları düşük düzeydeyse, denetim kalitesi de yüksektir. Buna karşılık; kâr manipülasyonu varsa, tahakkuklar olağandışı derecede yüksekse, finansal tablolar güvenilir görünmüyorsa, bu durum denetimin yeterince etkili olmadığını gösterebilir.

Bu çalışmalar çıktı odaklıdır ve kaliteyi değerlendirirken denetçinin ne kadar çalıştığına değil, denetim sonucunda ortaya çıkan finansal bilginin doğruluğuna bakmaktadır. Denetim, finansal raporların güvenilirliğini artırmak için vardır. Eğer raporlar güvenilir değilse, denetim kalitesinin düşük olduğu varsayılır. Bu çalışmalar, denetim kalitesini finansal tablo kalitesiyle eşdeğer görmektedir. Raporlanan kârın doğruluğu ve finansal tabloların güvenilirliği, denetimin başarısının en somut göstergesi olarak kabul edilmektedir.

Krishnan ve Schauer (2000), denetim kalitesini finansal tabloların Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri'ne uygun hazırlanıp hazırlanmadığının doğru biçimde değerlendirilebilmesi ile ilişkilendirmektedir. Bu yaklaşıma göre yüksek kaliteli bir denetim, finansal raporların muhasebe standartlarına uygunluğunu doğru biçimde ortaya koyabilen bir denetim sürecini ifade etmektedir.

Devlet Hesap Verebilirlik Ofisi (GAO)'nun denetim kalitesine ilişkin yaklaşımını biraz daha ayrıntılı açıklamak gerekirse; bu tanımda kalite, denetim faaliyetinin **Genel Kabul Görmüş Denetim Standartlarına (GKGDS)** uygun olarak yürütülmesiyle ilişkilendirilmektedir. Bu çerçevede denetim kalitesi, denetçinin belirli kurallara ve mesleki standartlara bağlı kalarak sistematik bir denetim süreci yürütmesi anlamına gelir. Süreç üç temel aşamada değerlendirilir:

▪ **Planlama Aşaması:** Denetimin kapsamının doğru belirlenmesi, risk değerlendirmesinin yapılması, uygun denetim stratejisinin oluşturulması ve yeterli kaynak tahsis edilmesi gerekir. Kaliteli bir denetimde planlama, işletmenin faaliyet yapısı ve risk profili dikkate alınarak yapılır.

▪ **Yürütme Aşaması:** Denetçi, yeterli ve uygun denetim kanıtı toplamalı, iç kontrol sistemini değerlendirmeli ve mesleki şüphecilik ilkesine uygun hareket etmelidir. Standartlara uygunluk burada, kanıt toplama tekniklerinin ve örnekleme yöntemlerinin doğru uygulanmasıyla sağlanır.

▪ **Raporlama Aşaması:** Denetim bulguları açık, doğru ve standartlara uygun bir raporla sunulmalıdır. Denetçi görüşünün dayanağı net biçimde ortaya konulmalı ve rapor zamanında yayımlanmalıdır.

GAO'nun yaklaşımında dikkat çeken nokta, denetim kalitesinin daha çok **süreç odaklı** olmasıdır. Yani burada kalite, denetim sonucundan ziyade denetimin nasıl yapıldığıyla ilgilidir. Denetçi, mesleki standartlara uygun, sistematik ve disiplinli bir çalışma yürütüyorsa denetim kaliteli kabul edilmektedir. Bu nedenle GAO'nun tanımı, denetim kalitesini metodolojik uygunluk ve standartlara bağlılık çerçevesinde değerlendiren normatif bir yaklaşım olarak nitelendirilebilir.

Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB 2014: 4) denetim kalitesini daha bütüncül bir çerçevede ele almaktadır. Buna göre kaliteli bir denetimin gerçekleşmiş sayılabilmesi için:

- Denetim şirketi ve denetim ekibinin uygun ve etik davranışlar sergilemesi,
- Yeterli bilgi, yetenek, deneyim ve zamana sahip olunması; ayrıca denetimin yürürlükteki mevzuat ve standartlara uygun şekilde, etkin kalite kontrol prosedürleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi,
- Denetim sonuçlarının zamanında raporlanması ve ilgili paydaşlarla etkili iletişim kurulması gerekmektedir.

Bu yaklaşım, denetim kalitesini yalnızca teknik standartlara uygunlukla değil; etik kültür, kurumsal yapı, insan kaynağı ve iletişim boyutlarıyla birlikte değerlendirmektedir.

2.2. Denetçi Deneyimi ve Uzmanlık

Denetçi deneyimi literatürü büyük ölçüde bilişsel psikoloji ve uzmanlık teorisine dayanmaktadır. Uzmanlık teorisine göre deneyim, bireylerin bilgi yapılarını geliştirerek daha hızlı ve doğru karar almalarını sağlar (Bonner vd., 1990). Deneyimli denetçiler, örüntü tanıma ve hipotez geliştirme süreçlerinde daha sistematik hareket etmekte ve karmaşık muhasebe tahminlerini daha etkin değerlendirebilmektedir (Bedard vd., 1991).

Denetçi deneyimi literatürü aynı zamanda **insan sermayesi teorisi** çerçevesinde de açıklanmaktadır. İnsan sermayesi teorisine göre bireylerin sahip oldukları bilgi, beceri ve deneyim düzeyi karar kalitesini ve performansı doğrudan etkilemektedir (Schultz, 1961; Becker, 1993). Bu teoriye göre mesleki deneyim arttıkça bireylerin problem çözme kapasitesi ve uzmanlık düzeyi gelişmektedir. Denetim bağlamında değerlendirildiğinde deneyimli denetçilerin karmaşık muhasebe tahminlerini daha doğru değerlendirebildiği, hata ve usulsüzlükleri daha etkin biçimde tespit edebildiği ve profesyonel muhakeme

süreçlerini daha sistematik kullanabildiği ileri sürülmektedir (**Bonner vd., 1990; Bedard vd., 1991**).

Libby ve Frederick (1990), deneyimli denetçilerin bulguları açıklama ve alternatif senaryolar üretme konusunda daha başarılı olduklarını göstermiştir. Bu bulgular, deneyimin yalnızca teknik bilgi değil, aynı zamanda muhakeme kalitesi üzerinde de etkili olduğunu ortaya koymaktadır.

Denetçi deneyimi literatürü zamanla bireysel deneyimden firma düzeyindeki uzmanlığa doğru genişlemiştir. Özellikle sektörel uzmanlık (industry specialization) kavramı, denetim kalitesi araştırmalarında önemli bir yer edinmiştir. Sektörel uzmanlığa sahip denetçilerin sektörün özgül risklerini daha iyi analiz edebildiği ve finansal raporlama kalitesini artırdığı ileri sürülmektedir.

Ampirik literatür, bu teorik beklentileri büyük ölçüde desteklemektedir. Özellikle bireysel denetçi düzeyinde yapılan çalışmalar, denetçi özelliklerinin firma düzeyindeki faktörler kadar belirleyici olabileceğini göstermektedir (Gul vd., 2013). Bu araştırmalar, deneyimli denetçilerin müşterilerinin daha düşük düzeyde kâr yönetimi uyguladığını, tahakkuk kalitesinin daha yüksek olduğunu ve finansal yeniden düzenleme olasılığının azaldığını ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda literatürde denetçi deneyimi ile denetim kalitesi ilişkisi genellikle şu çıktılar üzerinden test edilmektedir:

▪ **Kâr yönetimi düzeyi:** Deneyimli denetçilerin, yöneticilerin takdir alanlarını daha etkin denetlediği ve agresif tahakkuk uygulamalarını sınırladığı ileri sürülmektedir.

▪ **Tahakkuk kalitesi:** Deneyimin finansal raporlama doğruluğunu artırdığı yönünde bulgular bulunmaktadır.

▪ **Denetim görüşü doğruluğu:** Deneyimli denetçilerin süreklilik riski ve finansal sıkıntı göstergelerini daha erken tespit edebildiği belirtilmektedir.

▪ **Finansal yeniden düzenlemeler (restatements):** Daha deneyimli denetçilerin görev yaptığı şirketlerde yeniden düzenleme oranlarının daha düşük olduğu gözlemlenmektedir.

▪ **Denetim ücretleri:** Deneyim ve uzmanlık düzeyinin risk primi aracılığıyla denetim ücretlerine yansiyebileceği ifade edilmektedir.

Bununla birlikte literatürde tamamen tutarlı bulgular mevcut değildir. Bazı çalışmalar, deneyimin artmasının zamanla rutinleşmeye yol açabileceğini ve mesleki şüpheciliği azaltabileceğini ileri sürmektedir. Özellikle uzun denetçi-müşteri ilişkilerinin

bağımsızlık riskleri yaratabileceği ve bu durumun denetim kalitesini olumsuz etkileyebileceği tartışılmaktadır. Bu çerçevede deneyim ile kalite arasındaki ilişkinin doğrusal olmayabileceği, belirli bir eşikten sonra azalan marjinal fayda söz konusu olabileceği ileri sürülmektedir.

Ayrıca son dönem çalışmalar, denetçi deneyiminin etkisinin bağlamsal faktörlere bağlı olarak değişebileceğini göstermektedir. Düzenleyici baskı düzeyi, kurumsal yönetim yapısı, ülke hukuki altyapısı ve piyasa gelişmişliği gibi unsurlar, deneyimin denetim kalitesi üzerindeki etkisini güçlendirebilir veya zayıflatabilir. Bu durum, ilişkinin koşullu (moderasyon etkili) bir yapı sergileyebileceğini göstermektedir.

Metodolojik açıdan değerlendirildiğinde ise literatürün büyük bölümü arşivsel veri setlerine dayalı regresyon analizleri kullanmaktadır. Bu çalışmalar nedensellik sorunları, ölçüm hataları ve ters nedensellik riskleri gibi sınırlılıklar içermektedir (DeFond vd., 2014). Ayrıca çalışmaların önemli bir kısmı belirli ülkelerle sınırlı olup, küresel bilgi üretim ağlarının yapısı sistematik biçimde analiz edilmemiştir.

Sonuç olarak, denetçi deneyimi ile denetim kalitesi arasındaki ilişki güçlü teorik temellere sahip olmakla birlikte, literatürün ağırlıklı olarak değişkenler arası ilişkileri test eden ampirik çalışmalardan oluştuğu görülmektedir. Alanın kavramsal haritası, tematik yoğunlaşma alanları ve zamansal evrimi ise bütüncül bir perspektifle yeterince ele alınmamıştır. Bu durum, literatürün entelektüel yapısını ortaya koyan bibliyometrik bir analiz ihtiyacını güçlendirmektedir.

2. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ VE VERİ SETİ

Bu çalışmada denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürünün entelektüel yapısını incelemek amacıyla bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Bibliyometrik analiz sürecinde elde edilen verilerin analizinde Bibliometrix R paketi kullanılmıştır. Bibliometrix, bilimsel literatürün yapısal özelliklerini incelemek amacıyla geliştirilen ve akademik yayın performansı, atıf ağları, anahtar kelime eş-oluşum analizi ve tematik haritalama gibi çok sayıda bibliyometrik tekniğin uygulanmasına olanak sağlayan bir analiz aracıdır. Bu çalışma kapsamında yayın performansı analizi, atıf analizi, anahtar kelime frekans analizi, eş-oluşum ağı analizi ve tematik harita analizi gerçekleştirilmiştir.

Bibliyometrik analiz, akademik literatürün yapısını, gelişim dinamiklerini ve kavramsal ilişkilerini incelemek amacıyla kullanılan nicel bir araştırma yöntemidir (Aria vd., 2017; Donthu vd., 2021).

Çalışmanın veri seti Web of Science Core Collection veri tabanından elde edilmiştir. Veri toplama sürecinde “auditor experience”, “audit experience”, “auditor

expertise”, “audit expertise” ve “audit quality” anahtar kelimeleri Topic (TS) alanında taranmıştır. Bu tarama sonucunda 1994–2026 yılları arasında yayımlanan toplam 63 akademik çalışma analiz kapsamına dahil edilmiştir.

Veri seti oluşturulurken yalnızca hakemli akademik yayınlar dikkate alınmış ve yinelenen kayıtlar veri setinden çıkarılmıştır. Analiz sürecinde yayın performansı analizi, atıf analizi, anahtar kelime frekans analizi, eş-oluşum ağı analizi ve ülkeler arası akademik iş birliği ağları incelenmiştir.

3. ARAŞTIRMA BULGULARI

Bu bölümde denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürüne ilişkin bibliyometrik analiz bulguları; yayın performansı, atıf yapısı, tematik kümelenmeler ve uluslararası iş birliği ağları çerçevesinde sistematik biçimde sunulmaktadır.

4.1. Veri Setine İlişkin Genel Bulgular

Bu çalışma kapsamında Web of Science Core Collection veritabanında 1994–2026 yılları arasında yayımlanan toplam 63 akademik çalışma analiz edilmiştir. Elde edilen veriler, denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürünün niceliksel olarak sınırlı ancak etki düzeyi bakımından güçlü bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 1: Veri Setine İlişkin Genel Göstergeler (1994–2026)

Kategori	Gösterge	Değer
Veri Hakkında Ana Bilgiler	Zaman Aralığı	1994–2026
	Kaynak Sayısı (Dergi, Kitap vb.)	43
	Doküman Sayısı	63
	Dokümanların Ortalama Yaşı (yıl)	6,13
	Doküman Başına Ortalama Atıf Sayısı	15,94
Doküman İçeriği	Keywords Plus (ID)	185
	Yazar Anahtar Kelimeleri (DE)	242

Yazar Bilgileri	Toplam Yazar Sayısı	179
	Tek Yazarlı Doküman Yazar Sayısı	6
Yazar İş Birliği	Tek Yazarlı Doküman Sayısı	6
	Doküman Başına Ortalama Yazar Sayısı	2,95
	Uluslararası Ortak Yazarlık Oranı (%)	34,92
Doküman Türleri	Makale	53
	Erken Erişimli Makale	8
	Bildiri (Proceedings Paper)	1
	Derleme (Review)	1

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 1: incelendiğinde literatürün 1994–2026 dönemini kapsadığı ve toplam 63 çalışmadan oluştuğu görülmektedir. Belge türleri açısından yayınların büyük çoğunluğunun makale formatında olması (53 makale), literatürün ampirik araştırmalara dayalı geliştiğini göstermektedir. Buna karşılık yalnızca bir derleme çalışmasının bulunması, sistematik literatür sentezlerine yönelik önemli bir boşluk olduğunu işaret etmektedir.

Bu göstergeler veri setinin sınırlı büyüklüğü ve veri tabanı çıktısındaki bazı hesaplama kısıtları nedeniyle sıfır değer olarak raporlanmış olup yorumlanırken dikkatle değerlendirilmelidir.

Belge başına ortalama 15,94 atıf değeri, alanın görece sınırlı fakat etkili bir bilgi yapısına sahip olduğunu göstermektedir. Belgelerin ortalama yaşının 6,13 yıl olması literatürün güncel bir araştırma alanı olduğunu ortaya koymaktadır.

Yazar başına ortalama 2,95 ortaklık ve %34,92 uluslararası iş birliği oranı, alanın orta düzeyde küresel entegrasyona sahip olduğunu göstermektedir. Derleme çalışmalarının sınırlı sayıda olması ise literatürde sentez çalışmalarına ihtiyaç olduğunu işaret etmektedir.

Anahtar kelime sayılarının yüksekliği (185 Keywords Plus, 242 yazar anahtar kelimesi), alanın kavramsal açıdan çok boyutlu ve parçalı bir yapıya sahip olduğunu

düşündürmektedir. Bu durum, literatürün henüz tek bir baskın paradigma etrafında bütünleşmediğini; aksine farklı alt temalar üzerinden genişlemeye devam ettiğini göstermektedir.

Yazar iş birliği göstergeleri incelendiğinde, belge başına ortalama 2,95 yazar bulunması ve %34,92 oranında uluslararası ortak yazarlık olması, alanın orta düzeyde uluslararasılaşmış bir araştırma ağına sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Tek yazarlı çalışmaların düşük sayıda olması, kolektif bilgi üretim modelinin baskın olduğunu göstermektedir.

Bu göstergeler veri setinin sınırlı büyüklüğü ve bibliyometrik yazılım çıktısındaki hesaplama kısıtları nedeniyle sıfır değer olarak raporlanmış olup yorumlanırken dikkatle değerlendirilmelidir.

4.2. Yıllara Göre Yayın Sayısı Tablosu

Literatürün zamansal gelişimini incelemek amacıyla yıllara göre yayın sayıları analiz edilmiştir.

Tablo 2: Yıllara Göre Yayın Sayıları (1994–2026)

Yıl	Makale Sayısı
1994	1
1995–2004	0
2005	1
2006–2008	0
2009	1
2010	0
2011	1
2012	1
2013	2
2014	1
2015	2
2016	2
2017	1

2018	7
2019	5
2020	3
2021	6
2022	5
2023	5
2024	6
2025	12
2026	1

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

▪ Öncü ve Dağınık Dönem (1994–2009)

Bu dönemde yayın sayısı oldukça sınırlıdır. Ancak 1994, 2005 ve 2009 yıllarında yayımlanan çalışmaların yüksek atıf performansı, bu çalışmaların literatürde teorik ve metodolojik temel oluşturduğunu göstermektedir. Özellikle 2009 yılında yayımlanan çalışma (68 ortalama toplam atıf) alanın referans noktalarından biri olarak değerlendirilebilir.

▪ Yapısal Genişleme ve Kurumsallaşma Dönemi (2011–2017)

Bu evrede yayın sayısında kademeli artış gözlenmektedir. Denetçi uzmanlığı, sektörel deneyim ve mesleki kıdem gibi unsurların denetim kalitesiyle ilişkisi daha sistematik biçimde ele alınmaya başlanmıştır. Bu dönem, alanın entelektüel çekirdeğinin oluştuğu geçiş aşaması olarak değerlendirilebilir.

▪ Yoğunlaşma ve Tematik Derinleşme Dönemi (2018–2026)

2018 sonrası dönemde belirgin bir ivmelenme görülmektedir. 2018 yılında 7 yayın ile üretkenlik artmış, 2025 yılında ise 12 yayın ile en yüksek seviyeye ulaşılmıştır. Bu artış, literatürün yerleşik bir araştırma alanı haline geldiğini göstermektedir.

Son yıllarda atıf ortalamalarındaki düşüş ise metodolojik olarak doğal bir sonuçtur; zira yeni yayımlanan çalışmaların atıf biriktirmesi için yeterli zaman geçmemiştir.

Özetle, Tablo 2 incelendiğinde literatürün 1994–2009 döneminde oldukça sınırlı sayıda çalışma ile temsil edildiği görülmektedir. 2011–2017 döneminde kademeli bir artış gözlenirken, 2018 sonrası dönemde belirgin bir ivmelenme yaşandığı görülmektedir. 2025 yılında ulaşılan 12 yayınlık zirve değer, alanın olgunlaşma evresine ulaştığını göstermektedir.

4.3. Atıf Performansı Analizi

Tablo 3: Yıllara Göre Makale Başına Atıf Göstergeleri

Yıl	Makale Başına Ortalama Toplam Atıf	Yayın Sayısı (N)	Yıllık Ortalama Atıf	Atıf Alınabilir Yıl Sayısı
1994	52,00	1	1,58	33
2005	44,00	1	2,00	22
2009	68,00	1	3,78	18
2011	9,00	1	0,56	16
2012	35,00	1	2,33	15
2013	25,00	2	1,79	14
2014	3,00	1	0,23	13
2015	60,50	2	5,04	12
2016	28,00	2	2,55	11
2017	3,00	1	0,30	10
2018	34,29	7	3,81	9
2019	18,00	5	2,25	8
2020	33,67	3	4,81	7
2021	6,67	6	1,11	6
2022	4,80	5	0,96	5
2023	9,20	5	2,30	4

2024	2,67	6	0,89	3
2025	0,50	12	0,25	2
2026	0,00	1	0,00	1

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 3:'de 1994–2026 yılları arasında yayımlanan çalışmaların makale başına ortalama toplam atıf (MeanTCperArt), yıllık ortalama atıf (MeanTCperYear) ve atıf alınabilir yıl sayısı (CitableYears) açısından zamansal dağılımını göstermektedir. Bu göstergeler birlikte değerlendirildiğinde, literatürün yalnızca niceliksel büyüme değil, aynı zamanda dönemsel etki yoğunlaşmaları sergilediği anlaşılmaktadır.

Öncelikle erken dönem çalışmalarının (1994, 2005 ve 2009) makale başına ortalama toplam atıf değerlerinin oldukça yüksek olması (sırasıyla 52,00; 44,00 ve 68,00), bu yayınların alanın kurucu veya referans niteliğindeki çalışmalarını temsil ettiğini göstermektedir. Bu yıllara ait çalışmaların 18 ila 33 yıl arasında değişen atıf alınabilir süreye sahip olması, atıf birikiminin doğal bir sonucu olarak değerlendirilebilir. Ancak burada dikkat edilmesi gereken nokta, yalnızca zaman etkisi değil, söz konusu çalışmaların kavramsal çerçeve sunan ve sonraki araştırmaların metodolojik yönünü belirleyen nitelikte olmalarıdır. Bu durum, literatürün entelektüel çekirdeğinin erken dönemde oluştuğunu ve sonraki çalışmaların büyük ölçüde bu temel üzerine inşa edildiğini düşündürmektedir.

2015 yılı ise literatürde belirgin bir kırılma noktası olarak öne çıkmaktadır. Yalnızca iki çalışma yayımlanmış olmasına rağmen makale başına ortalama 60,50 toplam atıf ve 5,04 yıllık ortalama atıf değeri elde edilmesi, bu çalışmaların kısa sürede literatürde yüksek görünürlük kazandığını göstermektedir. Bu durum, 2015 sonrası dönemde denetçi deneyimi kavramının denetim kalitesini açıklamada daha merkezi bir değişken hâline geldiğini ve araştırma ilgisinin yoğunlaştığını düşündürmektedir. Başka bir ifadeyle, bu yıl literatürde tematik yeniden konumlanmanın ve kavramsal derinleşmenin başlangıcını temsil ediyor olabilir.

2018 yılı ise üretkenlik ve etki arasında dengeli bir yapı sergilemektedir. Yedi yayın ile belirgin bir üretkenlik artışı gözlenirken, makale başına ortalama 34,29 toplam atıf ve 3,81 yıllık ortalama atıf değeri, bu dönemin hem niceliksel hem de niteliksel olarak güçlü bir evre olduğunu göstermektedir. Bu durum, alanın kurumsallaşma sürecine girdiğini ve akademik görünürlüğünün arttığını ortaya koymaktadır. 2018 sonrası dönemde yayın sayısındaki artış ile atıf performansının paralel seyretmesi, literatürün sürdürülebilir bir büyüme dinamiğine sahip olduğunu göstermektedir.

2020 yılı ayrıca dikkat çekici bir atıf dinamizmi sergilemektedir. Sadece üç yayına rağmen yıllık ortalama atıf değerinin 4,81 olması, bu çalışmaların güncel ve yüksek ilgi gören temalarla ilişkili olduğunu düşündürmektedir. Bu durum literatürün yalnızca genişlemediğini, aynı zamanda hızla etki üretme kapasitesine ulaştığını göstermektedir. Özellikle bu dönemde denetçi uzmanlığı, düzenleyici baskılar ve bilgi şeffaflığı gibi konuların öne çıkması, literatürün çağdaş denetim tartışmalarıyla bütünleştiğine işaret etmektedir.

2021–2026 dönemine gelindiğinde yayın sayısında artış sürmekle birlikte makale başına ortalama toplam ve yıllık atıf değerlerinde belirgin bir düşüş gözlenmektedir. Ancak bu düşüş yapısal bir zayıflamaya işaret etmemektedir. Aksine, çalışmaların görece yeni olması nedeniyle atıf birikimi için yeterli sürenin henüz oluşmamış olması temel açıklayıcı faktördür. Özellikle 2025 ve 2026 yıllarındaki düşük atıf değerleri, atıf alınabilir yıl sayısının yalnızca 1–2 yıl ile sınırlı olması nedeniyle erken değerlendirme etkisini yansıtmaktadır. Bu nedenle son yıllara ilişkin atıf performansının uzun vadede yeniden analiz edilmesi daha sağlıklı sonuçlar verecektir.

Genel olarak tablo üç önemli yapısal sonucu ortaya koymaktadır:

- Literatür erken dönemde yüksek etkili kurucu çalışmalara sahiptir.
- 2015 sonrası dönemde tematik kırılma ve hızlanan etki üretimi gözlenmektedir.
- Son dönemde üretkenlik artmış ancak atıf etkisi henüz olgunlaşma aşamasındadır.

Bu bulgular birlikte değerlendirildiğinde, denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürünün klasik bir araştırma alanı yaşam döngüsü izlediği söylenebilir: ortaya çıkış, genişleme ve olgunlaşma evreleri. Dolayısıyla atıf analizi yalnızca etki düzeyini değil, literatürün entelektüel gelişim sürecini de yansıtan önemli bir gösterge niteliği taşımaktadır.

4.4. Anahtar Kelime Analizi

Literatürde öne çıkan temaları belirlemek amacıyla anahtar kelime frekans analizi yapılmıştır.

Tablo 4: En Sık Kullanılan Anahtar Kelimeler

Anahtar Kelime	Görülme Sıklığı
determinants	17
quality	17

disclosure	12
earnings	12
earnings management	11
fees	11
firm	11
impact	11
independence	11
industry specialization	11

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur

Tablo 4, denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatüründe en sık kullanılan anahtar kelimeleri ve bunların görülme sıklıklarını göstermektedir. Frekans dağılımı incelendiğinde literatürün belirli kavramsal odak noktaları etrafında yoğunlaştığı görülmektedir.

En yüksek tekrar sayısına sahip olan “determinants” ve “quality” (17 tekrar), çalışmaların temel araştırma sorusunun denetim kalitesini belirleyen faktörlerin neler olduğu üzerine kurulu olduğunu göstermektedir. Bu durum, literatürün açıklayıcı ve nedensel modelleme yaklaşımına dayandığını ortaya koymaktadır. Başka bir ifadeyle, araştırmalar büyük ölçüde denetim kalitesinin hangi değişkenler tarafından şekillendirildiğini test etmeye odaklanmaktadır.

“Disclosure” ve “earnings” kavramlarının 12 tekrar ile ikinci yoğunluk grubunu oluşturması, literatürün finansal raporlama kalitesi ile güçlü bir bağlantı içerisinde olduğunu göstermektedir. Denetim kalitesi çoğu çalışmada kâr bilgisi doğruluğu ve kamuyu aydınlatma düzeyi üzerinden ölçülmekte veya test edilmektedir. Özellikle “earnings management” teriminin 11 tekrar ile öne çıkması, denetçi deneyiminin kâr yönetimi uygulamalarını sınırlayıcı bir mekanizma olarak ele alındığını düşündürmektedir. Bu durum, literatürde denetim kalitesinin sıklıkla tahakkuk kalitesi ve kazanç manipülasyonu üzerinden dolayı biçimde ölçüldüğünü göstermektedir.

Benzer sıklıkta görülen “fees”, “independence” ve “industry specialization” kavramları, denetçi özelliklerinin literatürde önemli bir araştırma eksenini oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Denetim ücretleri (fees), bağımsızlık (independence) ve sektörel uzmanlık (industry specialization), denetçi deneyiminin kalite üzerindeki etkisini açıklamak için kullanılan temel değişkenler arasında yer almaktadır. Bu bulgu, literatürün

yalnızca firma çıktılarıyla değil, aynı zamanda denetçi düzeyindeki yapısal özelliklerle de ilgilendiğini göstermektedir.

“Firm” ve “impact” kavramlarının 11 tekrar ile tabloda yer alması ise çalışmaların firma düzeyindeki sonuçlara ve denetim kalitesinin işletme performansı üzerindeki etkilerine odaklandığını göstermektedir. Bu durum, literatürün mikro (denetçi özellikleri) ve makro (firma sonuçları) düzeyde çok katmanlı bir analiz yaklaşımı benimsediğini ortaya koymaktadır.

Genel olarak Tablo 4, denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürünün üç temel kavramsal eksen etrafında şekillendiğini göstermektedir:

- Denetim kalitesinin belirleyicileri (determinants–quality eksen)
- Finansal raporlama ve kâr yönetimi (earnings–disclosure eksen)
- Denetçi özellikleri ve uzmanlık (independence–fees–industry specialization eksen)

Bu yapı, literatürün hem açıklayıcı hem de çok boyutlu bir çerçeveye sahip olduğunu ortaya koymakta ve araştırma alanının kavramsal çeşitliliğini yansıtmaktadır.

Anahtar kelimelerin görsel yoğunluğu aşağıda sunulmaktadır:

Şekil 1: Anahtar Kelime Bulutu (Word Cloud) Analizi

Şekil 1, Web of Science Core Collection veri tabanından elde edilen 1994–2026 dönemine ait 63 yayının yazar anahtar kelimeleri kullanılarak oluşturulmuştur. Görselleştirme kelime frekanslarına dayanmaktadır ve kelime büyüklükleri ilgili terimin literatürdeki tekrar sıklığını göstermektedir.

4.5. Anahtar Terimlerin Zamansal Evrimi

Kavramsal değişimi analiz etmek amacıyla terimlerin zaman içindeki dağılımı incelenmiştir.

Tablo 5: Anahtar Terimlerin Zaman Dağılımı ve Frekansları

Terim	Frekans	Yıl (Q1)	Yıl (Medyan)	Yıl (Q3)
earnings	12	2014	2018	2022
determinants	17	2018	2019	2023
firm	11	2016	2019	2022
industry expertise	8	2019	2019	2020
earnings management	11	2019	2020	2022
industry specialization	11	2016	2020	2025
information	11	2017	2020	2024
quality	17	2015	2021	2024
performance	10	2019	2021	2025
market	8	2018	2021	2024
disclosure	12	2018	2022	2023
impact	11	2020	2022	2025
expertise	10	2018	2022	2025
independence	11	2020	2023	2024
fees	11	2020	2024	2024

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 5, en sık kullanılan anahtar terimlerin frekanslarını ve bu terimlerin literatürde ortaya çıkış ve yoğunlaşma dönemlerini (Q1, medyan ve Q3 yılları) göstermektedir. Bu analiz, bibliyometrik zaman dilimi yaklaşımı kullanılarak kavramların literatürdeki yaşam döngüsünü ortaya koymayı amaçlamaktadır. Böylece çalışma, yalnızca hangi kavramların öne çıktığını değil, aynı zamanda bu kavramların hangi dönemlerde yoğunlaştığını da analiz etmektedir.

İlk çeyrek yıl (Q1) değerleri incelendiğinde, “earnings” (2014) ve “quality” (2015) terimlerinin literatürde erken dönemde baskın hale geldiği görülmektedir. Bu bulgu, denetçi deneyimi araştırmalarının başlangıçta denetim kalitesini finansal performans ve kazanç göstergeleri üzerinden ele aldığını göstermektedir. Erken dönem çalışmalarında kalite, büyük ölçüde kâr bilgisi doğruluğu ve tahakkuk kalitesi gibi ölçülebilir finansal çıktılar aracılığıyla değerlendirilmiştir.

Buna karşılık “determinants” teriminin medyan yılının 2019 olması, literatürün zaman içerisinde betimleyici yaklaşımdan açıklayıcı modellere doğru evrildiğini göstermektedir. Bu dönemden itibaren çalışmalar, yalnızca kalite sonuçlarını ölçmekle kalmamış, kaliteyi belirleyen yapısal ve davranışsal faktörleri modellemeye yönelmiştir. Bu durum, alanın metodolojik olarak daha sofistike ve nedensel analizlere dayalı bir yapıya geçtiğini göstermektedir.

“Industry specialization” ve “industry expertise” terimlerinin 2019–2020 döneminde yoğunlaşması, denetçi deneyiminin sektörel uzmanlık boyutunun literatürde daha sistematik biçimde ele alınmaya başlandığını göstermektedir. Bu kavramların yükselişi, deneyim kavramının nicel kıdem göstergelerinden nitel uzmanlık göstergelerine doğru genişlediğini ortaya koymaktadır. Böylece deneyim, yalnızca süreye dayalı bir değişken olmaktan çıkıp bilgi birikimi ve uzmanlaşma düzeyi ile ilişkilendirilmeye başlanmıştır.

2020 sonrası dönemde “earnings management”, “disclosure” ve “information” terimlerinin medyan ve Q3 değerlerinde artış gözlenmektedir. Bu durum, literatürün finansal raporlama şeffaflığı ve bilgi kalitesi temalarına doğru yöneldiğini göstermektedir. Özellikle “disclosure” teriminin 2022 medyan yılı, düzenleyici çerçevedeki değişimlerin ve kamuyu aydınlatma gerekliliklerinin literatüre yansıdığını düşündürmektedir.

Daha yakın dönemlerde (2023–2025 Q3) “independence”, “fees”, “impact” ve “expertise” kavramlarının yoğunlaşması, araştırma alanının mikro düzey denetçi özelliklerine ve denetçi-müşteri ilişkilerine doğru kaydığını göstermektedir. Bu gelişme, literatürün daha bağlamsal ve ilişkisel analizlere yöneldiğini ortaya koymaktadır. Özellikle denetim ücretleri ve bağımsızlık değişkenlerinin yükselişi, denetçi deneyiminin ekonomik teşvikler ve çıkar çatışmaları bağlamında ele alındığını göstermektedir.

Genel olarak Tablo 5, denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürünün kavramsal olarak üç aşamalı bir evrim geçirdiğini göstermektedir:

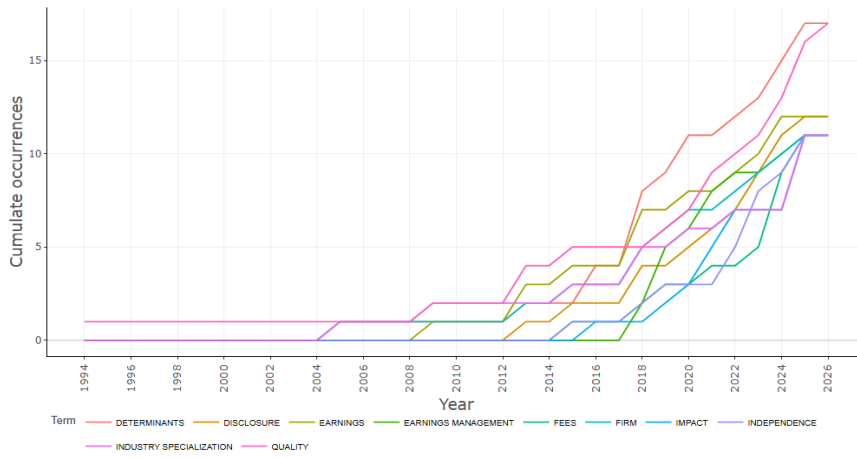
- Finansal performans ve kalite çıktıları odaklı dönem
- Kalitenin belirleyicilerini modelleyen açıklayıcı dönem

- Uzmanlık, bağımsızlık ve bilgi şeffaflığına dayalı mikro düzey analiz dönemi

Bu bulgular, çalışmanın temel amacı olan alanın entelektüel yapısını ortaya koyma hedefiyle uyumludur. Zamansal dağılım analizi, literatürün yalnızca büyümediğini, aynı zamanda tematik olarak yeniden konumlandığını ve metodolojik olarak derinleştiğini göstermektedir.

Aşağıdaki Şekil 2’de anahtar terimlerin zaman dağılımı ve frekansları gösterilmiştir.

Şekil 2: Anahtar Terimlerin Zaman Dağılımı ve Frekansları

4.6.Eş-Oluşum Ağı ve Kavramsal Kümelenmeler

Anahtar kelimeler arasındaki ilişkisel yapı eş-oluşum analizi ile incelenmiştir.

Şekil 4'te eş-oluşum analizine dayalı olarak oluşturulan yoğunluk haritası, literatürde kavramsal yoğunlaşma alanlarını göstermektedir. Renk geçişleri terimlerin ağ içerisindeki göreceli yoğunluğunu ve merkezilik düzeyini ifade etmektedir.

Şekil 3 ve Şekil 4'teki görseller birlikte değerlendirildiğinde, literatürün kavramsal yapısının denetim kalitesi ve finansal raporlama çıktıları etrafında yoğunlaştığı görülmektedir. Özellikle yoğunluk haritasında “determinants”, “quality” ve “earnings” anahtar kelimelerinin merkezî ve yüksek yoğunluklu konumda yer alması, çalışmaların ağırlıklı olarak denetim kalitesinin belirleyicilerini ve bu kalitenin finansal sonuçlar üzerindeki etkilerini incelemeye odaklandığını göstermektedir.

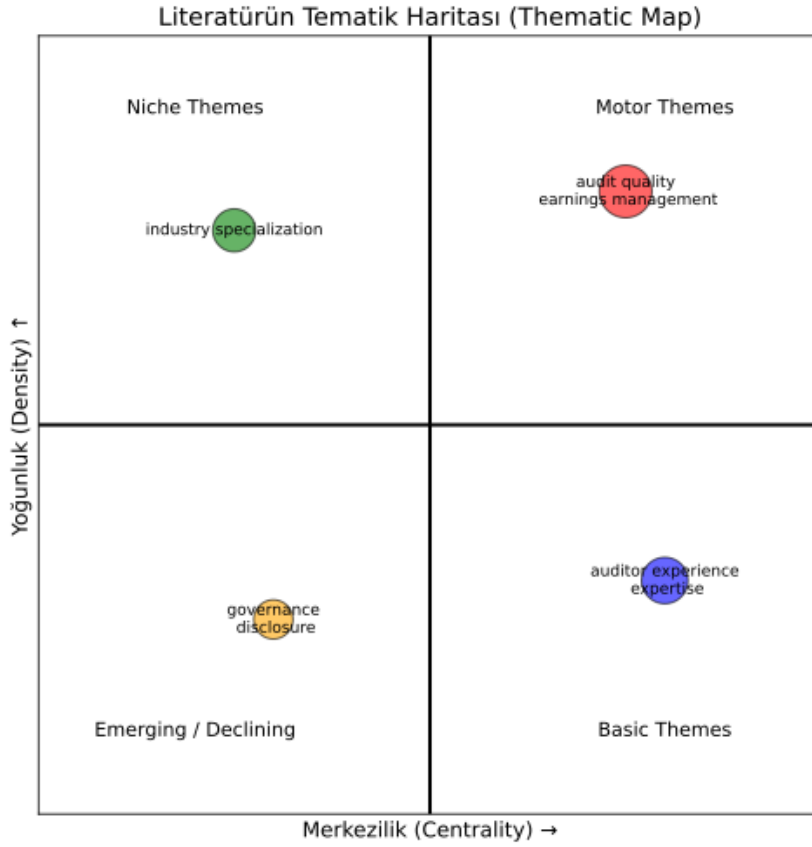
Yoğunluk analizinde “earnings management”, “industry specialization”, “disclosure”, “fees” ve “firm” kavramlarının merkez bölgeye yakın konumlanması, denetim kalitesinin kâr yönetimi uygulamaları, denetçi uzmanlığı, kamuyu aydınlatma düzeyi ve denetçi-müşteri ilişkileri çerçevesinde ele alındığını ortaya koymaktadır. Bu bulgu, denetim kalitesinin literatürde yalnızca teknik bir çıktı olarak değil; kurumsal yönetim, bilgi şeffaflığı ve piyasa mekanizmalarıyla ilişkili çok boyutlu bir yapı olarak değerlendirildiğini göstermektedir.

Eş-oluşum ağı incelendiğinde “determinants” kavramının ağı merkezinde konumlandığı ve “earnings management”, “quality”, “expertise” ve “industry expertise” gibi terimlerle güçlü bağlantılar kurduğu görülmektedir. Bu yapı, araştırmaların büyük ölçüde nedensel modelleme yaklaşımını benimsediğini ve denetim kalitesini açıklayan faktörleri sistematik biçimde analiz ettiğini göstermektedir.

Ağ içerisindeki kümelenmeler ayrıca literatürde tematik farklılaşmaya işaret etmektedir. “Information”, “disclosure” ve “governance” kavramlarının birlikte gruplaşması, son dönemde bilgi şeffaflığı ve yönetim temalarının güç kazandığını göstermektedir. Buna karşılık “fees”, “independence” ve “partner tenure” gibi kavramların denetçi özellikleri etrafında kümelenmesi, denetim sürecinin mikro düzey ve ilişkisel boyutlarının giderek daha fazla araştırıldığını ortaya koymaktadır.

Genel olarak bu görseller, denetim kalitesi literatürünün erken dönemde performans ve kâr odaklı bir çerçeveden başlayarak; zaman içerisinde denetçi uzmanlığı, firma özellikleri, şeffaflık ve yönetim temalarına doğru genişleyen ve derinleşen bir entelektüel yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Şekil 5: Literatürün Tematik Haritası (Thematic Map)

Tematik harita analizi, literatürde yer alan araştırma temalarının merkezilik (centrality) ve yoğunluk (density) düzeylerine göre dağılımını göstermektedir. Merkezilik değeri, bir temanın araştırma alanı içerisindeki önemini ve diğer temalarla olan ilişkisini ifade ederken; yoğunluk değeri ise temanın gelişmişlik düzeyini göstermektedir.

Şekil 5, incelenen 63 makale kapsamında elde edilen ortak yazarlık verileri kullanılarak oluşturulmuştur. Sağ üst bölümde yer alan temalar motor temalar olarak adlandırılmakta olup literatürde hem merkezi hem de gelişmiş araştırma alanlarını temsil etmektedir. Bu çalışmada özellikle denetim kalitesi ve kâr yönetimi gibi konuların literatürde güçlü bir araştırma odağı oluşturduğu görülmektedir.

Sağ alt bölümde yer alan temalar temel temalar olarak ifade edilmekte olup literatürün ana araştırma eksenini oluşturmaktadır. Denetçi deneyimi ve uzmanlık gibi kavramlar bu kategoride yer almaktadır.

Sol üst bölümde yer alan temalar niş temalar olarak adlandırılmakta ve daha spesifik araştırma alanlarını temsil etmektedir. Sol alt bölümde yer alan temalar ise gelişmekte olan veya gerileyen araştırma konularını göstermektedir.

Genel olarak tematik harita analizi, denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürünün farklı tematik kümeler etrafında geliştiğini ve araştırma alanının çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

4.7. Ülkeler Arası İş Birliği Ağı

Literatürdeki uluslararası akademik iş birlikleri analiz edilmiştir

Tablo 6: Ülke Çiftleri ve İş Birliği Frekansları

From	To	Frequency
Australia	Netherlands	1
Bahrain	U Arab Emirates	1
Canada	New Zealand	1
Canada	Singapore	1
China	Australia	1
China	Belgium	1
China	Korea	1
China	Singapore	1
France	Bahrain	1
France	U Arab Emirates	1
Germany	Norway	1
Jordan	Morocco	1
Korea	United Kingdom	1
Saudi Arabia	Jordan	1
Saudi Arabia	Morocco	1
Singapore	Belgium	1
Tunisia	Bahrain	1

Tunisia	France	1
Tunisia	Saudi Arabia	1
Tunisia	U Arab Emirates	1
Turkey	Kuwait	1
United Kingdom	Jordan	1
United Kingdom	Morocco	1
United Kingdom	Saudi Arabia	1
USA	Australia	1
USA	Belgium	1
USA	Canada	4
USA	China	7
USA	Singapore	2

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 6, denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatüründe ülkeler arası akademik iş birliği ilişkilerini ve bu ilişkilerin frekans dağılımını göstermektedir. Bulgular, iş birliklerinin sayıca sınırlı ancak belirli merkez ülkeler etrafında yoğunlaştığını ortaya koymaktadır.

Tabloda en yüksek frekansa sahip iş birliği hattının ABD-Çin arasında olduğu (7 ortak çalışma) görülmektedir. Bu durum, literatürde metodolojik ve teorik üretimin büyük ölçüde bu iki ülke ekseninde şekillendiğini göstermektedir. ABD'nin ayrıca Kanada (4) ve Singapur (2) ile kurduğu iş birlikleri, Kuzey Amerika merkezli araştırma ağının Asya ile bağlantı kurduğunu ortaya koymaktadır. Bu yapı, literatürde bilgi üretiminin küresel ölçekte yayılmakla birlikte belirli merkez ülkeler tarafından yönlendirildiğini göstermektedir.

Avrupa ülkeleri arasında yer alan Birleşik Krallık, Fransa, Almanya ve Belçika'nın iş birliklerinin daha düşük frekanslı ve çoğunlukla tekil düzeyde olması, Avrupa kaynaklı çalışmaların daha bölgesel ağlar içerisinde konumlandığını düşündürmektedir. Bu durum,

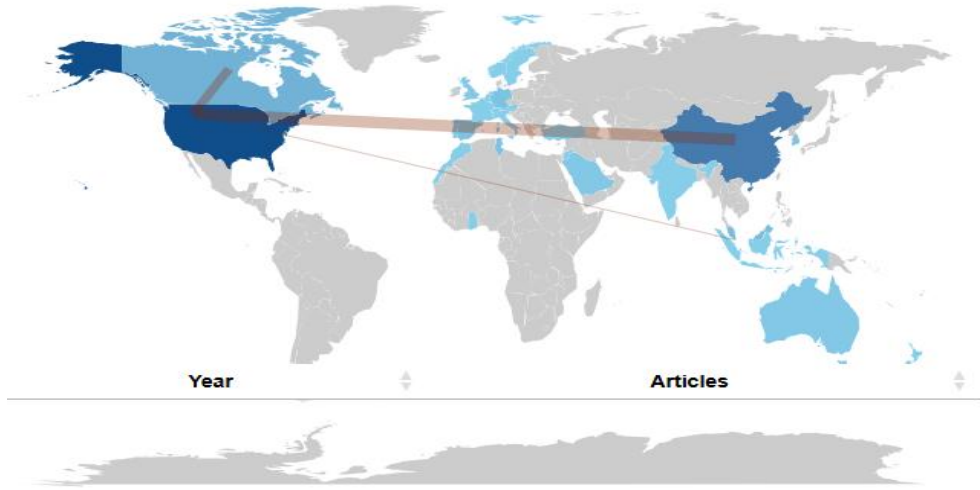
Avrupa literatürünün ABD merkezli küresel ağdan kısmen daha bağımsız bir yapıda ilerlediğini göstermektedir.

Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkeleri (Suudi Arabistan, Ürdün, Fas, Bahreyn, Tunus ve Birleşik Arap Emirlikleri) arasında görülen çoklu ancak düşük yoğunluklu bağlantılar, gelişmekte olan piyasalar bağlamında denetim kalitesine yönelik artan akademik ilginin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Özellikle Tunus'un birden fazla ülke ile iş birliği yapması, bu ülkenin bölgesel akademik ağ içerisinde köprü konumunda olduğunu göstermektedir.

Türkiye'nin yalnızca Kuveyt ile tek bir iş birliği ile temsil edilmesi ise Türkiye merkezli çalışmaların uluslararası araştırma ağlarına sınırlı düzeyde entegre olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bulgu, Türkiye'nin denetim literatüründe daha güçlü uluslararası bağlantılar kurma potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir.

Genel olarak Tablo 6, denetim kalitesi literatüründe ülkeler arası iş birliğinin asimetrik bir yapı sergilediğini; bilgi üretiminin belirli merkez ülkeler etrafında yoğunlaştığını ve gelişmekte olan ülkelerin daha çok çevresel ve bölgesel ağlar içinde konumlandığını ortaya koymaktadır.

Şekil 5: Ülkeler Arası İş Birliği Haritası (Countries' Collaboration World Map)

Şekil 5 İncelenen 63 makale kapsamında ortak yazarlık bilgileri kullanılarak oluşturulmuştur. Harita, ülkeler arasındaki iş birliği ilişkilerini ve bağlantı yoğunluklarını göstermektedir.

5. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu çalışma, denetçi deneyimi ile denetim kalitesi arasındaki ilişkiyi inceleyen literatürün entelektüel yapısını bibliyometrik yöntemler aracılığıyla sistematik biçimde analiz ederek alanın zamansal gelişimini, kavramsal yoğunlaşma alanlarını ve uluslararası iş birliği ağlarını ortaya koymuştur. Bulgular, söz konusu literatürün yalnızca niceliksel olarak büyüyen bir araştırma alanı olmadığını; aynı zamanda tematik olarak yeniden konumlanan ve metodolojik olarak derinleşen bir yapıya evrildiğini göstermektedir.

Zamansal analiz sonuçları, literatürün üç aşamalı bir gelişim süreci izlediğini ortaya koymaktadır. Erken dönem (1994–2009), sınırlı sayıda ancak yüksek etkili kurucu çalışmaların üretildiği ve kavramsal çerçevenin şekillendiği bir evre olarak dikkat çekmektedir. Bu dönemde yayımlanan çalışmaların yüksek atıf performansı, alanın teorik temelini erken aşamada güçlü biçimde inşa edildiğini göstermektedir. 2010 sonrası dönemde ise literatür yapısal bir genişleme sürecine girmiş; özellikle 2015 sonrasında üretkenlik ve etki düzeyinde belirgin bir ivmelenme gözlenmiştir. 2018 sonrası dönem, alanın kurumsallaşma ve tematik derinleşme evresi olarak değerlendirilebilir. Bu evrede denetçi deneyimi kavramı, yalnızca kıdem ve süre göstergeleri üzerinden değil; sektörel uzmanlık, bağımsızlık, denetim ücretleri ve bilgi şeffaflığı gibi çok boyutlu değişkenler aracılığıyla ele alınmaya başlanmıştır.

Anahtar kelime frekans ve eş-oluşum analizleri, literatürün entelektüel çekirdeğinin “determinants” ve “quality” ekseninde şekillendiğini göstermektedir. Bu durum, çalışmaların büyük ölçüde denetim kalitesini açıklayan yapısal faktörleri modellemeye odaklandığını ortaya koymaktadır. Finansal raporlama kalitesi, kâr yönetimi ve kamuyu aydınlatma düzeyi gibi çıktılar, denetçi deneyiminin etkisini ölçmek için en sık kullanılan göstergeler olarak öne çıkmaktadır. Bununla birlikte, son dönemde bağımsızlık, denetim ücretleri ve uzmanlık temalarının yükselişi, literatürün mikro düzey mekanizmalara ve teşvik yapılarına doğru yöneldiğini göstermektedir. Bu dönüşüm, alanın betimleyici yaklaşımdan nedensel ve yapısal analizlere doğru evrildiğini işaret etmektedir.

Uluslararası iş birliği analizi, bilgi üretiminin belirli merkez ülkeler etrafında yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. Özellikle ABD merkezli ağ yapısı ve ABD–Çin hattındaki güçlü iş birliği, literatürün küresel akademik üretimde asimetrik bir dağılım sergilediğini göstermektedir. Gelişmekte olan ülkelerin daha sınırlı ve bölgesel ağlar içerisinde konumlanması, literatürde bağlamsal çeşitliliğin artırılması gerektiğine işaret etmektedir. Bu durum, denetçi deneyiminin farklı hukuki sistemler, düzenleyici çerçeveler

ve kurumsal yönetim yapıları altında nasıl işlediğinin daha kapsamlı biçimde incelenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Elde edilen bulgular, denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürünün klasik bir araştırma alanı yaşam döngüsü izlediğini göstermektedir: ortaya çıkış, genişleme ve olgunlaşma. Ancak mevcut literatür ağırlıklı olarak arşivsel veri temelli regresyon analizlerine dayanmaktadır. Bu metodolojik yoğunlaşma, nedensellik sorunları ve ölçüm kısıtları gibi yapısal sınırlılıklar doğurmaktadır. Dolayısıyla gelecekte deneysel tasarımlar, doğal deneyler, panel veri teknikleri ve makine öğrenmesi temelli analizler literatürün metodolojik derinliğini artırabilir.

Gelecekteki araştırmalar açısından dört temel yönelim alanı öne çıkmaktadır. Birincisi, dijital denetim süreçleri ve yapay zekâ destekli denetim uygulamalarının denetçi deneyimi ile etkileşiminin incelenmesidir. İkincisi, deneyim-kalite ilişkisinin doğrusal olmayan yapısının ve potansiyel eşik etkilerinin test edilmesidir. Üçüncüsü, gelişmekte olan ülkelerde kurumsal bağlam farklılıklarının deneyim etkisini nasıl şekillendirdiğinin karşılaştırmalı analizlerle ortaya konulmasıdır. Dördüncüsü ise meta-analiz ve sistematik derleme çalışmalarının artırılarak literatürdeki ampirik bulguların bütüncül biçimde sentezlenmesidir.

Bu çalışma üç temel katkı sunmaktadır. İlk olarak, denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürünün kavramsal çekirdeğini ve tematik kümelenmelerini sistematik biçimde haritalandırmıştır. İkinci olarak, alanın zamansal evrimini ortaya koyarak literatürün gelişim aşamalarını ampirik bulgularla göstermiştir. Üçüncü olarak, küresel iş birliği ağlarını analiz ederek bilgi üretiminin coğrafi yapısına ilişkin yapısal bir değerlendirme sunmuştur.

Denetçi deneyimi literatürü artık yalnızca bireysel kıdem ve teknik yeterlilik bağlamında değil; uzmanlık, bağımsızlık, ekonomik teşvikler ve bilgi şeffaflığı ekseninde çok boyutlu bir araştırma alanına dönüşmüştür. Bu dönüşüm, denetim kalitesinin insan sermayesi perspektifiyle yeniden değerlendirilmesini gerektirmektedir. Bibliyometrik bulgular, alanın olgunlaşma sürecinde olduğunu ancak kavramsal bütünleşme ve metodolojik çeşitlilik açısından hâlen gelişim potansiyeli taşıdığını göstermektedir. Bu çerçevede çalışma, mevcut literatürün konumunu netleştirerek gelecekteki araştırmalar için stratejik bir yol haritası sunmaktadır.

Bu çalışmanın bulguları uygulama açısından da önemli çıkarımlar sunmaktadır. Özellikle denetçi deneyimi ve sektörel uzmanlığın denetim kalitesi üzerindeki belirleyici rolü, denetim firmalarının insan sermayesi politikalarını yeniden değerlendirmeleri gerektiğini göstermektedir. Denetim ekiplerinin deneyim dağılımının dengeli biçimde

yapılandırılması ve sektörel uzmanlaşmanın teşvik edilmesi, denetim kalitesinin artırılmasına katkı sağlayabilir. Ayrıca düzenleyici kurumların denetçi deneyimi ve uzmanlık düzeyini dikkate alan kalite değerlendirme mekanizmaları geliştirmesi, denetim süreçlerinin etkinliğini artırabilir.

Bu çalışma, denetçi deneyimi ve denetim kalitesi literatürünün entelektüel yapısını bibliyometrik yöntemlerle sistematik biçimde analiz ederek alanın kavramsal gelişimini, tematik yoğunlaşma alanlarını ve küresel bilgi üretim ağlarını ortaya koymakta; böylece literatürün mevcut konumunu netleştirerek gelecekteki araştırmalar için stratejik bir araştırma çerçevesi sunmaktadır.

KAYNAKÇA

- Aria, M., & Cuccurullo, C. (2017). Bibliometrix: An R-tool for comprehensive science mapping analysis. *Journal of Informetrics*, 11(4), 959–975. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2017.08.007>
- Becker, G. S. (1993). *Human capital: A theoretical and empirical analysis with special reference to education* (3rd ed.). University of Chicago Press.
- Bedard, J., & Biggs, S. F. (1991). Pattern recognition, hypotheses generation, and auditor performance in an analytical task. *The Accounting Review*, 66(3), 622–642.
- Bedard, J., & Biggs, S. F. (1991). Pattern recognition, hypotheses generation, and auditor performance in an analytical task. *The Accounting Review*, 66(3), 622–642.
- Behn, B. K., Choi, J.-H., & Kang, T. (2008). Audit quality and properties of analyst earnings forecasts. *The Accounting Review*, 83(2), 327–349.
- Bonner, S. E., & Lewis, B. L. (1990). Determinants of auditor expertise. *Journal of Accounting Research*, 28(Supplement), 1–20. <https://doi.org/10.2307/2491243>
- Bonner, S. E., & Lewis, B. L. (1990). Determinants of auditor expertise. *Journal of Accounting Research*, 28(Supplement), 1–20. <https://doi.org/10.2307/2491243>
- Bozkurt, N. (2018). *Muhasebe denetimi* (8. bs.). Alfa Yayınları.
- Carcello, J. V., Hermanson, D. R., Neal, T. L., & Riley, R. A. Jr. (2002). Board Characteristics and Audit Fees. *Contemporary Accounting Research*, 19(3), 365–384**
- Carcello, J. V., Hermanson, D. R., Neal, T. L., & Riley, R. A., Jr. (2002). Board characteristics and audit fees. *Contemporary Accounting Research*, 19(3), 365–384.
- Chan, K. H., & Wong, B. (2002). Scope of auditors' liability and audit quality. *Journal of International Accounting Research*, 1(1), 1–17.
- Chang, X., Dasgupta, S., & Hilary, G. (2009). The effect of auditor quality on financing decisions. *The Accounting Review*, 84(4), 1085–1117.
- DeAngelo, L. E. (1981). Auditor size and audit quality. *Journal of Accounting and Economics*, 3(3), 183–199.

- DeFond, M. & Zhang, J. (2014). A review of archival auditing research. *Journal of Accounting and Economics*, 58(2–3), 275–326. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2014.09.002>
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285–296. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.04.070>
- Francis, J. R. (2004). What do we know about audit quality? *The British Accounting Review*, 36(4), 345–368.
- Francis, J. R. (2011). A framework for understanding and researching audit quality. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 30(2), 125–152. <https://doi.org/10.2308/ajpt-50006>
- Gul, F. A., Lynn, S. G., & Tsui, J. S. L. (2002). Audit quality, management ownership, and the informativeness of accounting earnings. *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 17(1), 25–49.
- Gul, F. A., Wu, D., & Yang, Z. (2013). Do individual auditors affect audit quality? Evidence from archival data. *The Accounting Review*, 88(6), 1993–2023. <https://doi.org/10.2308/accr-50536>
- Güredin, E. (2017). *Denetim ve güvence hizmetleri* (15. bs.). Türkmen Kitabevi.
- International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). (2014). *A framework for audit quality: Key elements that create an environment for audit quality*. IAASB.
- International Auditing and Assurance Standards Board. (2014). *A framework for audit quality: Key elements that create an environment for audit quality*. IFAC.
- Kaval, H. (2008). *Uluslararası finansal raporlama standartları ve bağımsız denetim*. Gazi Kitabevi.
- Knechel, W. R. (2009). Audit lessons from the economic crisis: Rethinking audit quality. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 28(Supplement), 1–8.
- Knechel, W. R. (2016). Audit quality and regulation. *International Journal of Auditing*, 20(3), 215–223. <http://dx.doi.org/10.1111/ijau.12077>
- Knechel, W. R., Krishnan, G. V., Pevzner, M., Shefchik, L. B., & Velury, U. K. (2013). Audit quality: Insights from the academic literature. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 32(Supplement 1), 385–421. <https://doi.org/10.2308/ajpt-50350>
- Krishnan, J., & Schauer, P. C. (2000). The differentiation of quality among auditors: Evidence from the not-for-profit sector. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 19(2), 9–25.
- Libby, R., & Frederick, D. M. (1990). Experience and the ability to explain audit findings. *Journal of Accounting Research*, 28(2), 348–367. <https://doi.org/10.2307/2491154>
- Palmrose, Z.-V. (1988). An analysis of auditor litigation and audit service quality. *The Accounting Review*, 63(1), 55–73.
- Public Company Accounting Oversight Board. (2013). *Standing Advisory Group meeting discussion—Audit quality indicators* (May 15–16). PCAOB.
- Schultz, T. W. (1961). Investment in human capital. *The American Economic Review*, 51(1), 1–17.
- Selimoğlu, S. K., & Uzay, Ş. (2014). *Muhasebe denetimi*. Gazi Kitabevi.

U.S. Government Accountability Office. (2004). *Public accounting firms: Required study on the potential effects of mandatory audit firm rotation* (GAO-04-216). GAO.

Zupic, I., & Čater, T. (2015). Bibliometric methods in management and organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429–472. <https://doi.org/10.1177/1094428114562629>

“COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri” beyanları:

Etik Kurul Belgesi:	Bu çalışma için etik kurul onayı gerekmemektedir.
Çıkar Çatışması Beyanı:	Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazar/ların potansiyel bir çıkar çatışması yoktur.
Finansal Destek:	Bu çalışmanın araştırma ve yazım aşamasında herhangi kişi/kurum veya kuruluşlar tarafından finansal destek alınmadığı bildirilmiştir.
Destek ve Teşekkür Beyanı:	
Çifte Kör Hakem Değerlendirmesi:	Dış-bağımsız
<i>The following statements are made in the framework of “COPE-Code of Conduct and Best Practices Guidelines for Journal Editors”:</i>	
Ethics Committee Approval:	Ethics committee approval is not required for this article.
Declaration of Conflicting Interests:	No conflicts of interest were reported for this article.
Financial Support:	It has been reported that this study did not receive financial support from any person/institution or organization during the research and writing phase.
Statement of Support and Acknowledgment:	
Double-Blind Peer Review:	External-independent